

De eerste snee van 2013

Mei 2013 telde meer dan tien dagen regen achtereen, en ook nog eens precies op het verkeerde moment. Het is dertig jaar geleden dat een grasmaand zo desastreus verliep als dit jaar. Een extra negatieve bijkomstigheid: mei 2012 ging ook als een heel lastig jaar de boeken in.

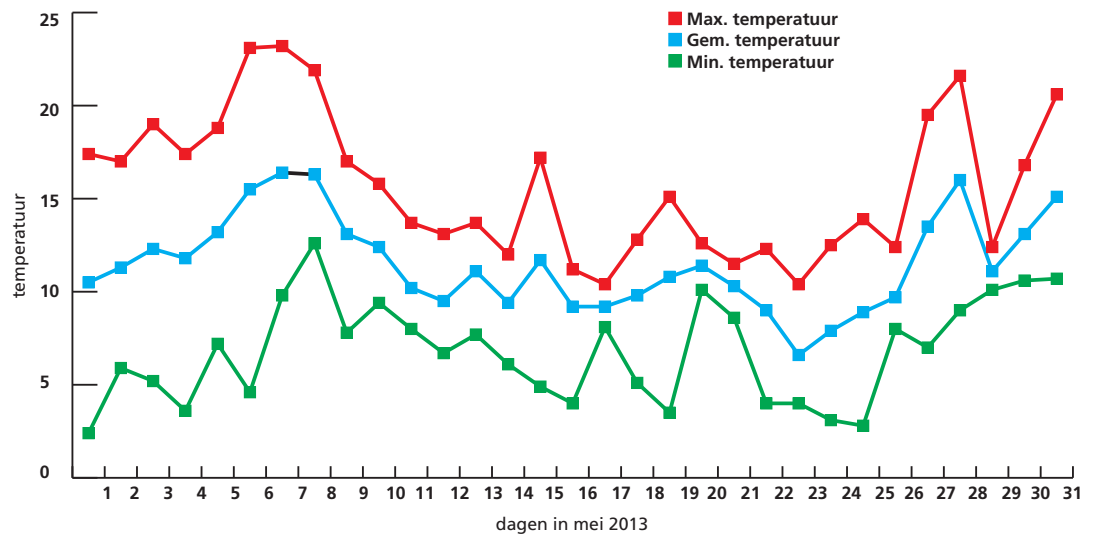
Kijk op je barometer

Welk radio- en tv-weerbericht zit er het minst naast en welke weersite geeft de beste informatie? Door de bomen zie je het bos niet meer. Gebruik je boerenverstand en tik op het weerglas! Bij 1.020 mbar is er weinig kans op (veel) neerslag. Maar bij 1.010 mbar is de kans al veel groter dat het op veel plaatsen in Nederland kletsnat kan worden. Bij 1.000 tot 1.005 mbar afgelopen weekend weet je vrijwel zeker dat er veel regen gaat vallen. Bij 1.030 mbar weet je vrijwel zeker dat het (dagen achtereen) droog blijft. Bekijk het ook van dag tot dag: er kan immers een rug van hoge luchtdruk ontstaan die tijdelijk beter weer geeft, zoals op 26 en 27 mei.

Eerste snee bij bemesten

Graszaadfirma Barenbrug en grond- en gewaslaboratorium Blgg AgroXpertus ontdekten bij toeval dat halverwege de eerste snee bij bemesten de daling van het ruweiwitgehalte fors kan tegengaan als het gras verouderd. Dat bleek op maaiproefveldjes waar slechts een deel kon worden gemaaid door de moeilijke weersomstandigheden. Er werd opnieuw kunstmest gestrooid op de complete oppervlakte inclusief de eerste snee die was blijven staan. Die snee bracht (omgerekend) 6.000 kilo droge stof per hectare op, maar het ruweiwitgehalte bedroeg nog steeds 16 procent. Edward Ensing van Barenbrug: „Uit buitenlands onderzoek zijn soortgelijke resultaten bekend. We willen nu onderzoeken of twee keer bemesten voorafgaand aan de eerste snee een oplossing is om de daling van het ruweiwitgehalte tegen te gaan. Je moet wel uitkijken dat er geen silogas ontstaat, net als bij de veel te natte voorjaars kuilen.“ In het algemeen is de voederwaarde van de eerste snee van dit jaar net zo wisselend van kwaliteit als vorig jaar, verwacht Ensing.

Temperatuurverloop in mei 2013

Op vijf dagen in mei scheen de zon helemaal niet.

De grasmaand van 2013 begon nog veelbelovend: vrij zonnig en warm. In de eerste decade (tien dagen) van mei lag de temperatuur landelijk gemiddeld rond of boven het langjarig gemiddelde. Op 6, 7 en 8 mei bereikte de temperatuur in bijna het hele land de grens van 20,0 graden en noteerde De Bilt drie warme dagen op rij. De landelijk hoogste temperatuur, 25,8 graden, werd 6 mei gemeten, op KNMI-station Eil.

Meer dan tien dagen regen

Maar vanaf 11 mei, toen het optimale maaimoment naderde, ging het mis. De temperatuur lag ruim twee weken ver onder de normale waarde. Op 23 mei bereikte de maximumtemperatuur een dieptepunt. Het werd in De Bilt slechts 10,4 graden. Dat was sinds mei 1983 niet meer voorgekomen. In dat jaar noteerde De Bilt op 26 mei een maximumtemperatuur van 10,1 graden en was het in tegenstelling tot dit jaar ook nog eens heel

erg nat. Dit was dertig jaar geleden, maar wie dit toen bewust heeft meegemaakt, weet dit nu nog heel goed.

Omdat het vanaf 10 mei 2013 dag in dag uit regende, verliep de tweede decade van mei in De Bilt extreem somber. Op vijf dagen liet de zon zelfs helemaal verstek gaan. De zon scheen in De Bilt 166 uren, tegen 207 zonuren normaal. In tegenstelling tot het dramatische jaar 1983 verliep mei dit jaar niet extreem nat. Het was het aantal dagen achtereenvolgens precies op het moment dat er gemaaid moest worden dat mei zo moeilijk maakte.

Groene Hart

Gemiddeld over het land is mei vrij nat verlopen. Er viel 72 millimeter neerslag; normaal valt er 61 millimeter. De meeste neerslag viel in mei in een strook van het Zuidwesten naar de Randstad. Vooral 20 en 21 mei regende het flink, rond Amsterdam viel plaatselijk 30-50 millimeter. Dus waren vooral de veehouders

op de veengronden in het Groene Hart de dupe. In Noord-Nederland bleef de grasgroei ver achter, waardoor de druk om onder slechte weers- en bodemomstandigheden te maaien niet zo hoog opliep.

Dezelfde veehouders

De dichtheden van graskuilen in Nederland variëren nogal: van 130 tot ruim 300 kilo droge stof per kubieke meter. De kans op broei is het grootst bij een slecht verdichte graskuil. Nieuw onderzoek van WUR Livestock Research en Bggg AgroXpertus laat zien dat de samenstelling grote invloed heeft op de dichtheid van het product. De factoren drogestofpercentage en NDF-gehalte, in combinatie met de hoogte van de kuil, blijken 60-70 procent van de dichtheid te verklaren. Het overige gedeelte wordt bepaald door inkuilmanagement (aanrijden en afdekking van de kuil). Vaak hebben steeds dezelfde veehouders te maken met broei. ■

Exacter kuildichtheid schatten

De decennialang gebruikte tabellen uit het Handboek Rundveehouderij om de hoeveelheid droge stof per kubieke meter te berekenen, voldoen niet meer. Ze zijn niet nauwkeurig genoeg om de ruwvoerbenuiting anno 2013 adequaat in te schatten. Dat blijkt uit ervaringen die veehouders opdoen met de BEX-boekhouding. Vandaar dat Bggg AgroXpertus en Wageningen Livestock Research onderzoek doen naar betere indicatoren.

Wageningen Livestock Research (WUR) en Bggg AgroXpertus wogen de afgelopen maand kuilen omdat die als referentie moeten dienen voor het te ontwikkelen kuildichtheidsmodel. Tien loonbedrijven door het hele land die beschikken over online weegapparatuur op silagewagens nemen deel aan het project, samen met sommigen van hun klanten. Gezamenlijk worden er ongeveer honderd kuilen onderzocht, vertelt projectleider Herman van Schooten van WUR.

